Yetim Ve Kimsesiz Çocuklara Sahip Çıkalım
Gönderen Kadir Hatipoglu - Nisan 22 2021 01:00:00

Yetim Ve Kimsesiz Çocuklara Sahip Çıkalım   بِسْمِ
اللَّهِ
الرَّحْمنِ
الرَّحِيمِ
أَرَأَيْتَ
الَّذِي
يُكَذِّبُ
بِالدِّينِ:فَذَلِكَ
الَّذِي
يَدُعُّ
الْيَتِيمَ:وَلَا يَحُضُّ
عَلَى
طَعَامِ
الْمِسْكِينِ:   “Gördün mü, o hesap ve ceza gününü yalanlayanı! İşte o,yetimi itip kakan, yoksula yedirmeyi özendirmeyen kimsedir.” (Mâun suresi – 1/3.)   Yüce Allah’ın bütün fiilleri bir hikmete, bir sebebe bağlı olarak tecelli etmektedir. O, hikmeti gereği insanları farklı imkân ve özellikte yaratmıştır. Bu sebeple toplumda zengin-fakir; kadın-erkek; hasta-sağlıklı; yetim-yetim olmayan; güçlü-zayıf... İnsanlar her zaman olagelmiştir. Ancak Yüce Allah, anne-baba şefkatinden mahrum ettiği yetimleri; maddî ve fizikî yönden eksik bıraktığı kimseleri dünyada yalnız bırakmamış, emirleriyle koruması altına almış ve onlar için özel hükümler va’z etmiştir.   Kur’an-ı Kerim’in 21 yerinde doğrudan veya dolaylı olarak, yetimlerin gözetilmesi emredilmektedir. Bu konuda, sadece Duha ve Maun surelerine bakmak bile, yeterli bir fikir verebilir. İlk vahiylerde -Hz. Peygamber (SAV)’e kendisinin de yetim olduğu hatırlatılarak- yetimlere iyi muamele yapması emredilir: أَلَمْ
يَجِدْكَ
يَتِيماً
فَآوَى.
وَوَجَدَكَ
ضَالّاًفَهَدَى.
وَوَجَدَكَ
عَائِلاً
فَأَغْنَى.
فَأَمَّا
الْيَتِيمَ
فَلَا
تَقْهَرْ.

       “Seni yetim bulup da barındırmadı mı? Seni yolunu kaybetmiş olarak bulup da yola iletmedi mi? Seni ihtiyaç hâlinde bulup da zengin etmedi mi? Öyleyse sakın yetimi ezme! Sakın isteyeni azarlama! Rabbinin nimetine gelince; işte onu anlat.” (Duhâ suresi – 6/9.)
كَلَّا بَل
لَّا
تُكْرِمُونَ
الْيَتِيمَ.
             “Siz yetime iyilik etmezsiniz.” (Fecr suresi – 17.)
       Diye bu davranış kötülenirken, Mâun sûresinde yetime yapılan kötü muâmele, bir nevî “dini yalanlama” olarak tavsif edilir:
      Yetime iyilik konusundaki Mekkî ayetlerden bir diğerinde yetime yardım, “zor geçidi aşmak” gibi güzel bir davranış olarak değerlendirilir: فَلَا
اقْتَحَمَ
الْعَقَبَةَ. وَمَا
أَدْرَاكَ
مَا
الْعَقَبَةُ. فَكُّ
رَقَبَةٍ.
أَوْ
إِطْعَامٌ
فِي يَوْمٍ
ذِي
مَسْغَبَةٍ.
يَتِيماً ذَا
مَقْرَبَةٍ.
أَوْ
مِسْكِيناً
ذَا
مَتْرَبَةٍ
“Fakat o,sarp yokuşu aşamadı. O sarp yokuş nedir bilir misin? Köle azat etmek Veya açlık gününde yemek yedirmektir, Yakınlığı olan bir yetime. Veya hiçbir şeyi olmayan yoksula.”(Beled – 11/16.)
          Mekke’de nazil olan ayetlerde, daha ziyade yetime iyi muameleyi teşvik eden ve kötü muameleden de sakındıran hususlar yer alırken, Medine’de, yetimlerin himayesi, mallarına tecavüz edilmemesi ve istikbale hazırlanmaları konularında daha kesin emirler, daha somut tedbirler ihtiva eden ayetler gelmiştir. Bu ayetlerin bazılarında, savaş gelirlerinden yetim, kimsesiz ve muhtaçlara pay ayrılması emredilmiştir
وَاعْلَمُوا
اَنَّمَا
غَنِمْتُمْ
مِنْ شَىْءٍ

فَاَنَّ
لِلَّهِ
خُمُسَهُ
وَلِلرَّسُولِ وَلِذِى
الْقُرْبىَ
وَالْيَتَامَى
وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ
السَّبِيلِ ("Kulumuz Muhammed'e inanıyorsanız) bilin ki, ele geçirdiğiniz ganimetin beşte biri 'ın, Peygamber'in ve yakınlarının, yetimlerin, düşkünlerin ve yolcularındır." (Enfal, 41)
وَإِذَا
حَضَرَ
الْقِسْمَةَ
أُوْلُواْ
الْقُرْبَى
وَالْيَتَامَىوَالْمَسَاكِينُ
فَارْزُقُوهُم مِّنْهُ
وَقُولُواْ
لَهُمْ
قَوْلاً
مَّعْرُوفاً:
            “Miras taksiminde yakınlar, yetimler ve düşkünler bulunursa, ondan, onlara da verin, güzel sözler söyleyin.” (Nisa suresi – 8.)
       Yetimlerin ve kimsesiz çocukların himayesi, bakımı çok önemlidir. Sevgiden, sıcak aile ortamından uzak olarak, sokakta kendi kendine veya çok zayıf bir ilgi ile yetişecek insanlar, mutsuz bir hayat yaşayacakları gibi, cemiyetin başına da pek çok problem çıkararak, sosyal huzuru da bozacaklardır. Bu sebeple dinimiz, onların mümkün olduğu kadar aile içerisinde barındırılmalarını ve diğer çocuklara gösterilen şefkatin, onlara da gösterilmesini emreder.
          Dinimiz, yetimlere iyi davranılmasını emreder. Şu hadisler bu hususu açıkça ifade etmektedir:
مَنْ قَبَضَ
يَتِيمًا
بَيْنَ
الْمُسْلِمِينَ إِلَى
طَعَامِهِ
وَشَرَابِهِ
أَدْخَلَهُ
اللَّهُ
الْجَنَّةَ

الْبَتَّةَ
إِلاَّ أَنْ
يَعْمَلَ
ذَنْبًا لاَ
يُغْفَرُ
لَهُ “Bir kimse, Müslümanların arasında bulunan bir yetimi alarak, yedirip içirmek üzere (evine) götürürse, affedilmeyecek bir suç işlemediği takdirde, Yüce Allah onu mutlaka cennete koyar.” (Tirmizi, Birr, 14) قَالَ
رَسُولُ
للّهِ:أَنَا
وكافلُ
الْيتِيمِ في
الجنَّةِ
هَكَذَا »
وأَشَار
بِالسَّبَّابَةِ
وَالْوُسْطَى ، وفَرَّجَ
بَيْنَهُمَا
Sehl İbni Sa`d (ra)’den rivayet edildiğine göre Resûlullah (sav): “Ben ve yetimi himâye eden kimse cennette şöylece beraber bulunacağız” buyurdu ve işaret parmağıyla orta parmağını, aralarını biraz aralayarak, gösterdi. (Buhârî, Edeb 24. R.S. 264)
Ebu’d-Derdâ (RA rivayet ediyor:
       “Peygamber Efendimiz (SAV)’e bir adam geldi, kalbinin katılığından dert yandı. Resülüllah (SAV) ona şu tavsiyede bulundular: “Kalbinin yumuşak olmasını, ihtiyacın olan şeylere kavuşmayı ister misin? Öyle ise yetime şefkat göster, başını okşa, yediğinden ona yedir ki, kalbin yumuşasın ve muhtaç olduğun şeylere kavuşasın.”
       Hz. Enes (RA) rivayet ediyor: “Hz. Peygamber (SAV) şöyle buyurdu: “Namaz hususunda Allah’a karşı gelmekten sakının! Namaz hususunda Allah’a karşı gelmekten sakının! Namaz hususunda Allah’a karşı gelmekten sakının! Eliniz altında bulunanlar hususunda Allah’a karşı gelmekten sakının! Eliniz altında bulunanlar hususunda Allah’a karşı gelmekten sakının! İki zayıf hususunda Allah’a karşı gelmekten sakının: Dul kadınlar ve yetim çocuklar.”
 قَالَ
رَسُولُ
للّهِ:اللَّهُمَّ إِنِّى
أُحَرِّجُ
حَقَّ
الضَّعيفينِ
الْيَتِيمِ
والمرْأَةِ Ebû
Şüreyh Huveylid İbni Amr el-Huzâ`î (ra)’den rivayet edildiğine göre Peygamber (sav) şöyle buyurdu: “Allahım! İki zayıf kimsenin, yetimle kadının hakkını

yemekten herkesi şiddetle sakındırıyorum.” (Nesâî,
es-Sünenü’l-Kübrâ, R.S. 272) Muhterem Kardeşlerim
             Yetimin istikbale
hazırlanması konusu Kur’an’da açık şekilde yer alır. Bu husus yetimin
malının korunmasıyla ilgili olarak yer verilen tedbir ve emirlerde zımnen yer ettiği gibi, bunlar
dışındaki bir kısım ayetlerde de açıkça ele alınmaktadır.
وَابْتَلُوا&#16
18;الْيَتَامَى
حَتَّىَ
إِذَا
بَلَغُواْ
النِّكَاحَ
فَإِنْ
آنَسْتُم
مِّنْهُمْ
رُشْداً
فَادْفَعُوا&#16
18;إِلَيْهِمْ
أَمْوَالَهُ&#16
05;ْ:
“Yetimleri evlenme çağına gelene kadar deneyin, onlarda rüşt (olgunlaşma)
görürseniz, mallarını kendilerine verin.” (Nisa suresi – 6.)
             Yetimler hakkında uzunca
bir pasajdan bir parça olan yukarıdaki ayet, çocukların istikbale hazırlanması
konusunda önemli açıklık ihtiva eder. Zîra “deneyin” diye…..
 Değerli Kardeşlerim
Yetimin terbiye, bakım, himaye gibi, her çeşit meselesine temas eden ayetlerden biri şudur:
 فِي
الدُّنْيَا
وَالآخِرَةِ
وَيَسْأَلُو&#16
06;َكَ عَنِ
الْيَتَامَى
قُلْ
إِصْلاَحٌ
لَّهُمْ
خَيْرٌ
وَإِنْ
تُخَالِطُوه&#16
15;مْ
فَإِخْوَانُ&#16
03;ُمْ وَاللّهُ
يَعْلَمُ
الْمُفْسِدَ
مِنَ
الْمُصْلِحِ
وَلَوْ شَاء
اللّهُ

لأعْنَتَكُم&#16
18; إِنَّ اللّهَ
عَزِيزٌ
حَكِيمٌ:
       “Sana yetimleri sorarlar, de ki: Onların işlerini
düzeltmek hayırlıdır. Eğer onlarla bir arada yaşarsanız, artık onlar sizin kardeşlerinizdir.
Allah ıslah edenden, bozanı ayırt etmesini bilir. Allah dileseydi, sizi zarara sokardı...”
   (Bakara suresi – 220.)
       Bu ayetin daha iyi anlaşılması için iniş sebebini
bilmemiz gerekmektedir. Kaynakların ittifakla belirttiklerine göre:
إِنَّ
الَّذِينَ
يَأْكُلُونَ
أَمْوَالَ
الْيَتَامَى
ظُلْماً
إِنَّمَا
يَأْكُلُونَ
فِي
بُطُونِهِمْ
نَاراً
وَسَيَصْلَو&#16
18;نَ سَعِيراً
             “Yetimlerin
zulmen mallarını yiyenler, muhakkak karınlarında sırf bir ateş yerler ve yarın çılgın ateşe
yaslanırlar.” (Nisa suresi – 10.) ayetİ nazil olduğu zaman, Müslümanlar
yetimleri ailelerine dâhil etmekten korktular, mallarına bakmaktan sakındılar. Ortaya
çıkan problem üzerine, Hz. Peygamber (SAV)’e durumu sordular ve bunun
üzerine ayet-i kerime nazil oldu. Nitekim Hz. Peygamber (SAV) şöyle buyurmuştur:
قَالَ
رَسُولُ
للّهِ: خَيْرُ
بَيْتٍ فِي
الْمُسْلِمِ&#16
10;نَ بَيْتٌ
فِيهِ
يَتِيمٌ
يُحْسَنُ
إلَيْهِ.
وَشَرُّبَيْ&#15
78;ٍ فِي
الْمُسْلِمِ&#16
10;نَ بَيْتٌ
فِيهِ
يَتِيمٌ
يُسَاءُ
إلَيْهِ.فِي
الزوائد “Müslümanların en

hayırlı evi, içinde yetime iyi muamele edilenidir. Müslümanların en kötü evi ise, içerisinde yetim bulunan, fakat ona fena muamele yapılan evdir.” Muhterem Kardeşlerim Çocuğun hayata hazırlanması konusunda, Kur’an-ı Kerim’de üzerinde önemle durulan konulardan biri de, çocuğun malının korunmasıyla ilgilidir.
وَاَمَّا
الْجِدَارُ
فَكَانَ
لِغُلاَمَيْنِ
يَتِيمَيْنِ
فِى
الْمَدِينَةِ وَكَانَ
تَحْتَهُ
كَنْزٌ
لَهُمَا
وَكَانَ
اَبُوهُمَا
صَالِحًا
فَاَرَادَ
رَبُّكَ اَنْ
يَبْلُغَا
اَشُدَّهُمَا
وَيَسْتَخْرِجَا
كَنْزَهُمَا
"…Duvar ise, şehirdeki iki yetim erkek çocuğa âitti. Duvarın altında onların bir hazinesi vardı. Babaları da iyi bir kimseydi. Rabbin onların ergenlik çağına ulaşmasını ve Rabbinden bir rahmet olarak hazinelerini çıkarmalarını istedi…" (Kehf, 82)
            Kur’an bu konuyu, yetimle ilgili bahiste ele almıştır. İslâm’dan önce Arap toplumunda, yetimlerin mallarından velileri istediği gibi tasarruf etmekte, gasp edercesine serbestçe harcamaktaydılar. وَآتُواْ
الْيَتَامَى
أَمْوَالَهُمْ وَلاَ
تَتَبَدَّلُواْ
الْخَبِيثَ
بِالطَّيِّبِ وَلاَ
تَأْكُلُواْ
أَمْوَالَهُمْ إِلَى
أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ

كَانَ حُوباً
كَبِيراً:
            “Yetimlere mallarını verin. Temizi pis olanla (helali haramla) değişmeyin. Onların mallarını kendi mallarınıza katıp yemeyin. Çünkü bu, büyük bir günahtır.” (Nisa suresi – 2.)   Hz. Peygamber (SAV) şöyle buyurmuşlardır:
اِجْتَنِبُوا السَّبْعَ
الْمُوبِقَاتِ قَالُوا يَا
رَسُولَ للهِ
وَمَا هُنَّ
قَالَ:
اَلشِّرْكُ
بِاللَّهِ
وَالسِّحْرُ
وَ قَتْلُ
النَّفْسِ
الَّتِي
حَرَّمَ
اللَّهُ
إلاَّ
بِالْحَقِّ
وَأكْلُ
الرِّبَا
وَأكْلُ
مَالِ
اْليَتِيمِ
وَالتَّوَلِّي يَوْمَ
الزَّحْفِ
وَقَذْفُ
الْمُحْصَنَاتِ
الْغَافِلاَتِ
الْمُؤْمِنَاتِ   “Siz (fertlerin ve milletlerin mahvolmasına sebep olan) helâk edici yedi günahtan sakınınız!” Ashab-ı Kirâm: “Yâ Rasülallah! Bunlar hangileridir?” diye sorunca,Peygamberimiz (SAV),şöyle buyurdular:“Allah’a şirk (ortak koşmak),büyü yapmak, Allah Teâlâ’nın öldürülmesini haram kıldığı kimseyi öldürmek -haklı olarak öldürülen müstesna-; tefecilik; yetim malı yemek; düşman ile savaşırken kaçmak; evli ve hiç bir şeyden haberi olmayan namuslu bir kadına zina isnat ve iftira etmektir.” قَالَ
رَسُولُ

للّهِ صَلَّي
اللّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ:
مَنْ عَالَ
ثَلاَثَةً
مِنَ
الاَيْتَامِ
كَانَ كَمَنْ
قَامَ
لَيْلَهُ
وَصَامَ
نَهَارَهُ.
وَغَدَا
وَرَاحَ
شَاهِراً
سَيْفَهُ فِي
سَبِيلِ
اللّهِ.
وَكُنْتُ
أنَا وَهُوَ
فِي
الْجَنَّةِ
أخَوَيْنِ
كَهَاتَيْنِ
أُخْتَانِ. "Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki: "Kim üç yetimi yetiştirir, nafakasını temin ederse, sanki ömrü boyu geceleri namaz kılmış, gündüzleri oruç tutmuş ve sabahtan akşama yalın kılıç Allah yolunda cihad etmiş gibi sevap alır. Keza, ben ve o, şu iki kardeş (parmak) gibi cennette kardeş oluruz" buyurdu şehadet parmağı ile orta parmağını birbirine yapıştırdı.

“Bir kimse sırf Allah rızası için bir yetimin başını okşarsa, elinin dokunduğu her saç teline karşılık ona sevap vardır” (Ahmed İbni Hanbel, Müsned, V, 250).’’   Bir taraftan inmekte olan âyet-i kerimeler, diğer taraftan da Rasûlullâh'ın açıklamaları, Arapların tabiatlarını değiştirmiş; taştan daha katı olan yürekleri âciz ve kimsesiz yetimler karşısında âdetâ bir mum gibi eritmişti. Her sahâbînin evi birer yetimhâne oldu. Bütün yetimlere şefkat ve merhamet gösterildi. O derece ki, bu hususlarda birbirleriyle yarış ediyorlardı. Yetimleri barındırmak için herkes seferber olmuştu. Hatta Bedir yetimlerini almak için başta Hazret-i Fâtıma ve Hazret-i Âişe, Peygamber Efendimiz'e ısrar ediyorlardı.
             Ashâb-ı kiramdan Abdullah b. Ömer -radıyallâhu anhümâ;- herhangi bir yetim çocuk olmaksızın yemek yememeyi âdet edinmişti. Muhterem Kardeşlerim Peygamberimizin yetim çocuklara apayrı bir şefkati vardı. Onlara çok müşfik davranırdı. Kendisi de yetim olarak büyüdüğü için, yetimliğin ne kadar acı ve zor olduğunu biliyordu. Yetimlere olan merhametinden dolayı, devamlı olarak onları

korur, haksızlığa uğradıkları zaman haklarını arardı. Ebû Cehil, bir yetimin vasisiydi. Çocuğun bütün malı yanındaydı, fakat ona koklatmıyordu. Bir gün çocuk aç ve çıplak olarak geldi, malından bir-şey istedi. Ebû Cehil, azarlayarak yanından kovdu. Sonra da Kureyş'in ileri gelenleri çocukla alay ederek, "Muhammed'e git de, sana yardımcı olsun" dediler.
          Onların bu kötü niyetini anlamayan saf ve masum çocuk doğruca Peygamberimize gitti. Halini arz etti. Peygamberimiz çocuğu yanına alarak Ebû Cehil'in bulunduğu yere geldi. Yetimin hakkını vermesini söyledi. Peygamberimizi karşısında gören Ebû Cehil hiç itiraz etmeden yetimin malını iade etti. Ebû Cehil'in bu uysallığını gören müşrikler, "Sen de sapıttın, Muhammed gibi çocuklaştın" diye onu küçümsediler. Ebû Cehil tuhaf bir haldeydi. Onlara şöyle dedi: "Hayır, siz de benim yerimde olsaydınız, aynı şeyi yapardınız. Çünkü onun sağında ve solunda birer mızrak gördüm. Vermeyecek olsam bana saplanacaktı."
            Peygamberimizin kendi evinden de yetim eksik olmazdı. Hz. Hatice ile evlendiğinde, Hatice validemizin ölen kocasından Hind isminde bir erkek çocuğu vardı. Peygamberimiz o yetime kendi öz çocuğu gibi bakmış, yetiştirmişti.
      Yine Peygamberimiz Hz. Ümmü Seleme ile evlendiğinde, beraberinde beş yetimi vardı. Peygamberimiz ona, beraberinde yetim çocukların bulunmasının evlenmesine bir engel olmayacağını söyledi ve öylece kabul etti. Bu çocukların babası Ebû Seleme seçkin Sahabîlerdendi. Bir savaşta şehit olmuştu. Bu çocuklar Peygamberimizden, öz babalarını aratmayacak, hatta daha sıcak bir şefkat görmüşlerdi.
         Yapılan savaşlar sonunda şehit düşen Sahabîlerin çocukları yetim kalıyordu. Peygamberimiz bu çocuklara ayrı bir ilgi gösterir, onları yalnız bırakmaz, ihtiyaçlarını karşılardı. Bazılarını da bizzat kendi himayesine alırdı.
           Peygamberimiz bir bayram namazından sonra mescitten çıktığında, çocukların neşe ve sevinç içinde oynadıklarını gördü. Bir duvarın dibinde de perişan kılıklı ve mahzun bir çocuk ağlayıp duruyordu. Dikkatim çekti. Doğru onun yanına vardı. "Yavrum, neyin var, niçin böyle üzgün duruyorsun? Arkadaşlarınla birlikte niçin oynamıyorsun?" Çocuk bir yetimdi. Babası Uhud'da şehit olmuştu. Annesi de başka biriyle evlenince çocuk sahipsiz kalmıştı. Resul-i Ekrem Efendimiz çocuğun elinden tuttu. Başını okşadı, gönlünü aldı. Sevindirici bir haber verdi: "Neden ağlıyorsun? Ben baban, Âişe annen, Fatıma kardeşin olsun, istemez misin? Çocuk sevincinden uçacak gibiydi. Heyecanla, "Nasıl razı olmam, Yâ Resulallah?" diyebildi. Peygamberimiz ismini sordu: "Buceyr" dedi. "Hayır. Senin ismin Beşir olsun" buyurdu.Peygamberimiz çocuğu aldı, evine götürdü. Yedirip içirdi, üstünü başını giydirdi.Karnı tok, sırtı pek olan çocuk bir süre sonra oynayan çocukların arasına karışmak üzere sokağa çıktı. Neden sevinmeyecekti? Babası Cennete gitmişti; ama şimdi babasının yerine geçen insan, bütün babaların en hayırlısıydı. Arkadaşları Beşir'in halindeki değişikliği görünce etrafına toplandılar. Merakla sordular: "Sen daha önce ağlayıp duruyordun. Şimdi nasıl oldun da bu hale geldin?" Beşir cevap verdi: "Açtım, doydum; çıplaktım, giyindim; yetimdim, Resulullah babam, Âişe annem oldu." Bunun üzerine diğer çocuklar Beşir'e gıpta ederek şöyle dediler: "Ne olaydı, keşke

bizim de babalarımız Uhud'da şehit olaydı da, biz de öyle bahtiyar bir babaya kavuşmuş olaydık." Peygamberimizin vefatına kadar Beşir bin Akra onun yanında kaldı. Peygamberimiz ebedî âleme göçtükten sonra Beşir için asıl yetimlik başlamış oldu. Şöyle ağlıyordu: "İşte şimdi yetim kaldım, işte şimdi garip oldum." Yetimin sadece başını okşamak bile çok büyük bir sevap ve Cennet müjdesidir. Efendimiz bu sevabı şöyle ifade buyururlar: "Kim sırf Allah rızası için şefkatle yetimin başını ok-şarsa, elinin değdiği saçlar sayısınca ecir ve sevap kazanır. Yanındaki yetime iyilik yapan kimse ile ben şu iki parmak gibi Cennette beraber olacağız." Daha sonra da orta parmağı ile işaret parmağının aralarını açarak gösterdi. Kocası öldüğü halde çocuklarının başında bekleyen, onları büyütüp yetiştiren, hayâta hazırlayan, edep ve ahlâk öğreten, dul bir hanımın, Peygamberimizin gözünde çok büyük yeri vardır. Şöyle buyuruyorlar: "Cennetin kapısını ilk önce ben açacağım. Bununla birlikte bir kadının Cennetin kapısını açmak üzere beni geçtiğini görünce: "Ne oluyor, sen kimsin?" diye sorarım. O da: "Dünyada iken yetim kalan çocuklarımın başını bekleyen bir kadınım" diye cevap verir.

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler